

Kazimierz Łojewski

Otwarcie Sesji

Palestra 31/10-11(358-359), 14-16

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ukowe (pomijam w tej chwili dziedzinę pomocy prawnej, bo chcę tu akcentować wyłącznie udział przez kształtowanie poglądów prawnych, naukowych) jest znaczący.

Dobrze się stało, że Ośrodek Badawczy Adwokatury temat ten podjął. Jesteśmy akurat przed Zjazdem Adwokatury i na tym Zjeździe trzeba będzie także i o tym powiedzieć, że udział adwokatury — zgodnie z art. 1 p.o a — w tym zakresie jest udziałem znaczącym.

Zapraszając do merytorycznej oceny tego udziału, chcę jednocześnie życzyć wszystkim uczestnikom owocnych obrad”.

OTWARCIE SESJI — PREZES KAZIMIERZ ŁOJEWSKI

Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej, otwierając sesję, powiedział:

„Proszę Państwa!

Przypadł mi w udziale zaszczyt o t w a r c i a sesji pt.: Adwokatura polska w służbie nauki prawa. Czynię to z wielkim wzruszeniem, a przy tej okazji chciałem powiedzieć kilka słów w imieniu własnym i w imieniu Naczelnej Rady Adwokackiej, słów, które mają być zacznem myśli i zamiarów — zarówno podczas obecnej sesji naukowej jak i podczas naszej przyszłej pracy — w służbie nie tylko społeczeństwa w zakresie świadczenia mu pomocy prawnej, ale również w służbie nauki.

Ogromna wdzięczność należy się Ośrodkowi Badawczemu Adwokatury za to, że zechciał tego rodzaju sesję zorganizować. Jeśli chodzi o związki adwokatury z nauką, to są to związki stare. Nie są to związki niebezpieczne, ale uczuciowe, są to związki emocjonalne, ale również intelektualne.

Powiedział pan prof. Buchała, że adwokatura świadczyła wiele na rzecz polskiej nauki przez opracowania teoretyczne, przez udział adwokatów w nauce polskiej jako jej twórców. Tak, to prawda. Udział ten jest bezsporny i datuje się od dziesięcioleci, a nawet od stuleci. Ale mnie się wydaje, że obecna sesja ma szczególne zadanie, a mianowicie uprzytomnienie sobie, że w gruncie rzeczy udział adwokatury polskiej w nauce prawa jest udziałem poszczególnych adwokatów w tej nauce. Chwała tym wszystkim adwokatom, którzy przyczynili się do rozwoju polskiej nauki!

Ale była to ich praca indywidualna, były to ich osobiste starania czy osobiste zamięłowania. Powinniśmy zadać sobie pytanie, w jakim stopniu my, samorząd adwokacki, przyczyniliśmy się do wzrostu nauki. Szczycimy się swym Ośrodkiem Badawczym

Adwokatury. Jest to na pewno bardzo duże osiągnięcie, ale jeśli chodzi o udział samorządu w służbie nauki, to krytycznie musimy sobie powiedzieć, że jest on jeszcze niezbyt wiele znaczący. Naszym zamiarem, naszą ambicją jest to, żeby ta sesja zapoczątkowała w tej dziedzinie nowy rozdział.

Wszyscy twórcy nauki—adwokaci mają pod tym względem gorzkie doświadczenia. Z tego względu przede wszystkim, że ze strony samorządu adwokackiego nie otrzymywali oni w swojej pracy naukowej żadnej, albo prawie żadnej pomocy. Była to wyłącznie ich indywidualna akcja. Samorząd adwokacki do dnia dzisiejszego nie ufundował jeszcze żadnego stypendium naukowego. Przez całe czterdzieści lat swego istnienia! Samorząd adwokacki nie ma po prostu tradycji opiekowania się pracownikami nauki. Mamy obowiązek powiedzieć to krytycznie w dniu dzisiejszym. Wyrażam nadzieję, że obecna sesja ten stan zmieni.

Naczelna Rada Adwokacka w sposób szczególnie intensywny opiekuje się pracą i działaniem Ośrodka Badawczego Adwokatury. Zdajemy sobie sprawę, że Ośrodek nie jest na miarę naszych ambicji. Cały czas marzyliśmy w momencie jego powstania (marzymy także i dzisiaj), żeby nazywał się on Instytutem Naukowym Adwokatury. Jeżeli tak się nie nazywa, to tylko z przyczyn wyłącznie prawnych. Instytut naukowy ma prawo nadawania stopni naukowych. Instytut badawczy adwokatury takich uprawnień oczywiście nie ma i tylko dlatego, wydaje się, nie nazywamy się Instytutem Naukowym. Niemniej jednak Ośrodek Badawczy Adwokatury spełnia w tej chwili wszystkie funkcje instytutu naukowego zarówno przez swoje związki z nauką, jak i przez związki z teorią prawa, przez czerpanie z teorii prawa i korzystanie z niej przy wykonywaniu zawodu adwokackiego w Polsce. W tej chwili mamy sytuację dosyć zachęcającą dzięki naszym ścisłym kontaktom z Uniwersytetem Warszawskim.

Przytaczamy tu jeszcze jeden fragment końcowej części przemówienia prezesa K. Łojewskiego:

„Zagadnienie związków nauki z praktyką nie zostało chyba rozwiązane w sposób dostateczny aż do dnia dzisiejszego. Widzę, tu ogromną rolę Ośrodka Badawczego Adwokatury, widzę też ogromną rolę całej adwokatury polskiej. Nie chciałbym przeciągać swojego wystąpienia, albowiem mamy przed sobą jeszcze wiele referatów i wiele głosów. Zadanie, jakie stoi przed dzisiejszą sesją, jest zadaniem nadzwyczajnym, polegającym na wykształceniu nowego modelu współpracy samorządu adwokatury z nauką polską. Sądzę, że nie jest to zadanie przesadzone i że ma wszelkie dane po temu, by zaowocować określonymi rezultatami.

Nie możemy oczywiście popełniać starych błędów. Naszym obowiązkiem jest stworzenie takiego klimatu, w którym sesja prawna i wyniki badań naukowych staną się integralną częścią

warsztatu zawodowego każdego adwokata polskiego. Nie ma bowiem praktyki bez teorii i odwrotnie. Nie możemy dopuścić do „spływania” usługi zawodowej w każdym jej wymiarze i w każdej sprawie. Obecna kadencja NRA powinna zapoczątkować nowy styl w tej działalności i przekazać go jako ugruntowaną tradycję naszym następcom.

O CELACH SESJI — ADW. JADWIGA RUTKOWSKA

W imieniu Ośrodka Badawczego Adwokatury i Komitetu Organizacyjnego Sesji adw. J. Rutkowska powitała gości i uczestników oraz podziękowała uczestnikom za ich twórczy udział w sesji.

Mówiąc o celach sesji, przypomniała pokrótce narodziny koncepcji zorganizowania tego rodzaju narady. Koncepcja taka powstała już w 1978 roku z inicjatywy ówczesnego kierownika Ośrodka adw. W. Bayera — wraz z opracowanym już wówczas przez niego programem narady (program ten został rozważony przez ówczesną Radę Programową OBA i zatwierdzony w drodze uchwały przez Prezydium NRA). Program ten przewidywał — w ramach tzw. Krajowej Narady Adwokatów — zorganizowanie przynajmniej dwóch sesji, mających na celu „przedstawienie twórczości naukowej i dydaktycznej adwokatów polskich w kraju i za granicą w dziedzinie prawa” w okresie od 1918 do czasów obecnych oraz „rozważenie roli adwokatów i samorządu adwokackiego w utrzymywaniu więzi między zawodem adwokata a nauką prawa”. Pierwsza z tych projektowanych sesji miała objąć prawo cywilne i procedurę cywilną, prawo karne materialne i procesowe, prawo rodzinne i opiekuńcze (k.r.o.) oraz u.k.s. (te dziedziny prawa obejmuje właśnie obecna sesja), druga zaś ma objąć szeroko rozumiane prawo administracyjne. W nieco późniejszym czasie pierwotny program zorganizowania omawianej narady został uzupełniony trzecią sesją, która będzie poświęcona twórczości naukowej adwokatów w innych dziedzinach wiedzy niż prawo. Ze względu na szeroki zakres zagadnień wszystkich tych sesji objętych projektowaną naradą miały się one odbyć w trzech terminach.

Tak więc, mówiąc skrótowo, dzisiejsza sesja i dwie następne mają wspólny cel: przedstawienie dorobku naukowego adwokatów polskich zarówno w zakresie prawa jak i innych dyscyplin wiedzy.

W dalszej części swego przemówienia adw. J. Rutkowska zapoznała zebranych z podjętymi przez Komitet Organizacyjny działaniami, mającymi zapewnić uzyskanie materiałów naukowych i wypełnienie zadań sesji, m.in. przez dobór jej uczestników.